

Giriş

Pınar Yazgan¹ ve Fethiye Tilbe²

Uluslararası göç, Türk Göç Konferanslarının müdavimi ve alanın duayenlerinden Philip Martin'in Viyana'daki konferanstaki konuşmasında belirttiği üzere üç alandaki devrimlerle hızla artmıştır. Bunlar iletişim, ulaşım ve haklar alanındaki gelişmelerdir. Farklı seviyelerde ki eşitsizlik, beşeri güvensizlik ve çatışmanın (bkz. Sirkeci, 2006; Sirkeci vd., 2012) artması bu nüfus hareketlerinin kilit tetikleyicileridir. Göç son zamanlarda büyük ölçüde çatışma, acı, sürgün ve ölümle eşdeğer olan yaşantılarla anılmakta, düşünülme ve tartışılmaktadır. Bunun Türkiye açısından en önemli nedeni halen süregelen Suriye krizidir (Yazgan vd., 2015). Göç sürecine yönelik araştırmaların göçün sebeplerinin yanında bireysel süreçlere de eğildiğini görüyoruz. Ali Tilbe ve arkadaşlarının öncülüğünde oluşan edebiyat ve göç çalışmaları alanı Türkçe yazına önemli bir katkı yapmıştır (Tilbe & Bosnalı, 2016). Son iki konferansta bu alanda çok sayıda bildiri sunulmuş olması ve zengin tartışmaların yaşanmış olması bunun göstergelerindedir (Yüceşahin vd., 2016). Yazın ve kültür alanında da göçün yukarıdaki etkilerle ele alındığını görüyoruz. Bunların da deneyimlerin çeşitli düzeylerdeki yansımaları ve ifadeleri olduğunun altını çizmek gerek.

Göçmenlerin hareketleri sürecinde çeşitli hareketlilik noktaları ile olan bağlarını dikkate alarak kültürel, ekonomik, kimliksel, vatandaşlık ve duygusal nitelikteki tüm bağları biz göç araştırmacılarının eğildiği konular arasındadır. Bu anlamda gerek göç süreci gerekse yerleşme dönemi içerisinde göç bağlantılı tüm konular, başta kültür olmak üzere bir biri ile ilişkilendirilmektedir. Kültürel çalışmalarda ve yazında bugün sıkça gündeme gelen çatışmaların artışına eş zamanlı olarak teknolojik gelişmelerin sunduğu imkânlar da göç kavramının dinamik ve süreklilik tarafına vurgu yapmayı gerekli hale getirmektedir (Sirkeci, 2009; Sirkeci vd., 2012).

Türk Göç Konferansları başından itibaren alanda çalışan düşünen herkese kapılarını açmış ve göç çalışmaları alanında önemli bir boşluğu dolduran bir okul konumuna doğru evrilmektedir. İlk uluslararası Türk Göç Konferansı İbrahim Sirkeci başkanlığında 2012 yılında Londra'da Regent Ulusötesi Çalışmalar Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. İkinci konferans yine Londra'da gerçekleştirildi. 2015 yılındaki üçüncü Türk Göç Konferansı, Charles Üniversitesi ev sahipliğinde Prag'da gerçekleştirildi. Son olarak 4. Türk Göç Konferansı Viyana Üniversitesi'nde farklı ülkelerden, kuramsal ve metodolojik çeşitliliğin yanısıra ampirik çalışmalarla da dikkat çeken bir katılımla 2016 yılı 12-15 Temmuz tarihlerinde gerçekleştirildi. Her yıl bir öncekine oranla daha çok başvuru ve katılımcı çeken Türk Göç Konferansları iyi niyetli ve olumlu eleştiri ortamı ile ve giderek zenginleşen içeriğiyle olumlu bir akademik gelenek yarattı. Konferans

¹ Dr. Pınar Yazgan, Sakarya Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü'nde Yardımcı Doçent olarak görev yapmaktadır. E-mail: pyazgan@gmail.com.

² Dr. Fethiye Tilbe, Namık Kemal Üniversitesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü'nde Araştırma Görevlisidir. E-mail: fthytilbe@gmail.com.

başkanları İbrahim Sirkeci, Jeffrey Cohen ve Philip Martin'in açılış konuşmalarıyla başlayan Viyana Türk Göç Konferansı sürekli ve dinamik bir eğitim platformuna da dönüşme yolunda 400 dolayında katılımcının yüzlerce araştırmayı paylaşmasına imkan sağladı. 23-26 Ağustos 2017'de Atina'da beşincisi gerçekleşecek olan Göç Konferansında (www.migrationcenter.org) kapsam ve katılım olarak daha geniş bir toplantı öngörülüyor.

Toplamda 76 oturum, panel ve çalıştay ile dört gün süren Viyana'daki dördüncü konferansta 350 dolayında bildiri, 400 dolayında katılımcı tarafından sunulmuştur. 20'den fazla ülkeden, ekonomiden antropolojiye, sosyolojiden tıbbı çok çeşitli disiplinlerden Türk göçüne ilişkin çok sayıda çalışma dört gün boyunca tartışılmıştır. Göç ve güvenlik, toplumsal cinsiyet, kamu yönetimi, geri dönüş göçü, hukuk, siyasi katılım, diaspora, medya gibi konular yanında çok zengin bir yelpazede kültür ve yazın üzerine de çok sayıda bildiri sunuldu. Bu bildirilerin bir kısmı çeşitli ulusal ve uluslararası dergi ve kitaplarda yayınlanırken bu derlemede de okuyuculara özellikle yazın ve kültür alanındaki bildirilerden oluşan bir seçki sunuyoruz.

Bu çapta uluslararası bir konferansın çok sayıda kurum ve kişinin katkısı olmadan gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla konferansın gerçekleşmesine katkısı olan tüm arkadaşlarımıza sonsuz teşekkür ediyoruz. Gerek yazar olarak araştırmalarını paylaştıkları için gerekse hakemlik ve moderatörlük görevlerini üstlenerek çalışmaların kalitesini geliştirmeye destek oldukları için kendilerine teşekkür ediyoruz. Konferans sırasında herşeyin mümkün ölçüde aksamadan yürümesini sağlayan gönüllü öğrenci arkadaşlarımıza ve lojistik çalışmaları özverili bir şekilde destekleyen Deniz Özalpman ve Denise Tan'a çok teşekkür ederiz. Ev sahibi Viyana Üniversitesi ve konferansı destekleyen California Davis Üniversitesi Nüfus çalışmaları Gifford Merkezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Nüfus ve Göç Araştırmaları Merkezi, Londra Regent's Üniversitesi Ulusötesi Araştırmalar Merkezi, Ankara'dan Küresel Politika ve Strateji, Hornig Coffee, Viyana Kongre Merkezi, Danube Üniversitesi Krems ve Transnational Press London'a da destekleri için teşekkür ederiz. TMC 2017'de 23-26 Ağustos 2017 tarihlerinde Harokopio Üniversitesi Atina kampüsünde buluşmak dileğiyle (Detaylı bilgi için: www.migrationcenter.org).

Kaynakça

- Sirkeci, I. (2006). *The environment of insecurity in Turkey and the emigration of Turkish Kurds to Germany*. New York & Lampeter: Edwin Mellen Press.
- Sirkeci, I. (2009). Transnational mobility and conflict. *Migration Letters*, 6(1): 3-14.
- Sirkeci, I., Cohen, J. H., & Yazgan, P. (2012). Turkish culture of migration: Flows between Turkey and Germany, socio-economic development and conflict. *Migration Letters*, 9(1), pp.33-46.
- Tilbe, A. & Bosnalı, S. (2016). *Göç Üzerine Yazın ve Kültür İncelemeleri*. London: Transnational Press London.
- Yazgan, P., Utku, D.E. & Sirkeci, I. (2015). Syrian Crisis and Migration. *Migration Letters*, 12(3): 181-192.
- Yüceşahin, M., Tilbe, A., & Sirkeci, İ. (2016). Editörden: Göç Dergisi ve Göç Konferansı. *Göç Dergisi*, 3(2), 139-142.